1600

Egzemplarz obowiązkowy

Rok — Piątek 11 czerwca 1926 r. — Cena 20 gr.

Dziennik Białostocki

Redakcja i Administracja: Białystok, Rynek Kościuszki Nr. 1. Telefon Nr. 63.

P. Prezydent Rzeczypospolitej

ZASTRZEGŁ SOBIE

ścisłą współpracę z Rządem

Gabinet p. Bartla

złożył w środę na Zamku przysięgę

WARSZAWA 10.6.

Na Zamku odbyło się wczoraj o 5 pp. zaprzysiężenie członków nowego rządu z premjerem Bartlem na czele.

Następnie rozpoczęło się na Zamku posiedzenie Rady ministrów pod przewodnictwem Prezydenta Rzeczypospolitej. W celu wzmocnienia współpracy Prezydenta Rzeczypospolitej z rządem, tak, aby wpływ jego na przebieg wypadków w państwie był silnie zagwarantowany, Rada ministrów postanowiła ułożyć pracę w ten sposób, aby każdy punkt porządku dziennego posiedzenia Rady ministrów mógł być wstrzymany przez Pana Prezydenta, który w takim wypadku albo zażąda wyjaśnienia danej sprawy przez odpowiedniego ministra, albo też postanowi, aby dana sprawa stała się przedmiotem obrad Rady ministrów, zwołanej ad hoc pod jego przewodnictwem.

Następnie Rada ministrów przeprowadziła dyskusję ogólną nad projektem ustawy, zmieniającej i uzupełniającej konstytucję Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1921. Szczegółowa dyskusja nad tą sprawą kontynuowana będzie również w obecności pana Prezydenta Rzeczypospolitej na posiedzeniu Rady ministrów w piątek 11 bm. o 5 pp. na Zamku.

Min. Kwiatkowski na Górnym Śląsku

WARSZAWA 10.6.

Wczoraj w godzinach popołudniowych, przybył do gmachu ministerstwa przemysłu i handlu nowomianowany minister p. Eugenjusz Kwiatkowski i przejął urzędowanie od p. Hipolita Gilwicza.

Wyjazdem udał się p. minister Kwiatkowski na Górny Śląsk, celem likwidacji spraw w fabryce chorzowskiej.

P. min. Kwiatkowski wziął dziś rano czynny udział w uroczystościach manifestacyjnych, jakie urządziły Katowice na cześć p. Prezydenta Rzeczypospolitej.

W piątek wieczorem powróci p. minister do Warszawy.

Samolot na 100 pasażerów

zbudowano dla Japonji w fabryce niemieckiej

BERLIN, 10.6. W zakładach w Friedrichshafen zbudowany został dla rządu japońskiego wielki samolot, mogący służyć zarówno dla celów pokojowych, jak i wojennych.

Rozpiętość tego samolotu wynosi 70 metrów. Jest on zaopatrzony w 12 motorów, mogących rozwinąć siłę 5,400 koni.

Samolot jest tak obszerny, iż pomieścić może ponad 100 pasażerów.

Dzienniki niemieckie podnoszą z dumą iż pierwszy tak ogromnych rozmiarów aeroplan na świecie, jest dziełem niemieckiem.

Sprawa honorowa Skrzyński -- Szeptycki

Świadkowie gen. Szeptyckiego

skryli swego klijenta za przepisy kodeksu honorowego

KRAKÓW, 10.6.—Tel. wł. — Wielkie poruszenie w szerokich kołach tutejszych wywołuje sprawa honorowa między gen. broni Szeptyckim a b. premjerem Skrzyńskim.

Dziewięć dni temu, w poniedziałek 31 maja b. r. p. Skrzyński zaszedł do kasyna ziemiańskiego w Krakowie przy ul. Wolskiej. Znajdujący się tam gen. Szeptycki odmówił mu podania ręki.

Tejże nocy p. Skrzyński prosił 2 znajomych, by skierowali tę sprawę na drogę honorową i zażądali satysfakcji od gen. Szeptyckiego, poczem wyjechał do Warszawy.

Tu otrzymał z Krakowa wyjaśnienia o stanie sprawy. Gen. Szeptycki oświadczył, że nie ma do p. Skrzyńskiego pretensji na tle osobistem, ale, że chodzi tu o działalność p. Skrzyńskiego na stanowisku premjera i o dokonanie — zdaniem gen. Szeptyckiego — dezorganizacji armji przez rząd p. Skrzyńskiego w ostatnich miesiącach.

We środę 2 b. m. przybyli do Krakowa świadkowie p. Skrzyńskiego: gen. Żeligowski i pułk. Kutrzeba.

W dalszym toku sprawy gen. Szeptycki wyłączył gen. Żeligowskiego, jako tego, któremu również zarzucił dezorganizację armji. Wobec tego generała Żeligowskiego zastąpił gen. Dreszer.

Wówczas świadkowie gen. Szeptyckiego p. Antoni Wodzicki i pułk. Przedrzymirski oświadczyli, że wskazany w kodeksie honorowym Bozlewicza termin 24 godziny minął i sporządzili protokuł jednostronny.

W konsekwencji tego obaj świadkowie p. Skrzyńskiego zażądali od świadków gen. Szeptyckiego satysfakcji i postanowili oddać sprawę jednostronnego protokułu do rozpatrzenia sądowi honorowemu, złożonemu z wybitnych osobistości wojskowych i cywilnych.

*

Tak się przedstawia przebieg sprawy, która powinna była dojrzewać w ciszy, a przedostała się do wiadomości publicznej dzięki niedyskrecji organu krakowskiego, zbliżonego do otoczenia gen. Szeptyckiego.

Z przebiegu tego wynika, że jedna ze stron trzymała się niewolniczo kodeksu honorowego i jego przepisami zasłoniła swego klijenta, który niewątpliwie obraził przeciwnika.

Wydaje nam się, że w takich wypadkach trudno wszystko mierzyć suchą literą kodeksu, zwłaszcza, że jedna ze stron jest wysokiej rangi oficer, który, skoro obraził, powinien być zawsze gotów do dania satysfakcji.

Przecież honor wojskowy jest tak wysoko ceniony właśnie dzięki temu, że żołnierz nigdy nie pozwoli, by nawet najmniejsza plama czy niejasność pozostała na jego honorze.

Czy więc wskazane było zasłanianie się Bozlewiczem?!

Rząd ustali za 4 -- 5 dni

swój stosunek do Sejmu

i przejdzie do energicznej naprawy państwa

WARSZAWA 10.6.

Głównym tematem prac gabinetu prem. Bartla jest obecnie ustalenie stosunku Rządu do Sejmu.

Ambicją Rządu jest by sprawę tę załatwić ostatecznie i decydująco w ciągu najbliższych 4—5 dni i potem przystąpić do spraw bieżących i energicznej naprawy Rzeczypospolitej.

Wyścig między Rządem i Sejmem

ZAWSTYDZONA ULICA WIEJSKA POSZŁA PO ROZUM DO GŁOWY

i osiąga przynajmniej raz jednomyślność

WARSZAWA 10.6.

Przewodniczący komisji administracyjnej, pos. Putek, zwołuje na środę, 16 b. m. posiedzenie tej komisji dla załatwienia 6-ciu projektów ustaw samorządowych, a mianowicie trzech projektów ustaw o organizacji gminy wiejskiej, miast i powiatów i trzech ordynacyj wyborczych dla gmin wiejskich, miast i powiatów.

Jeszcze przed wypadkami majowemi doszedł do skutku co do wszystkich 6-ciu projektów w komisji przygotowawczej kompromis, obejmujący wszystkie niemal ugrupowania sejmowe.

Wiadomość o tem teraz dopiero przedostaje się na zewnątrz, ponieważ zamach stanu i konsekwencje, jakie pociągnął za sobą, przysłonił fakt osiągniętego porozumienia.

Pos. Putek jest zdania, że komisja administracyjna będzie mogła w ciągu tygodnia załatwić wszystkie 6 projektów, a pełny Sejm załatwi je bez dyskusji, tak, aby jeszcze w lipcu można odbyć wybory w całej Polsce do ciał samorządowych na podstawie nowych przepisów.

Pos. Putek, jako przewodniczący komisji porozumiewawczej (w której skład wchodzili pos. Kozłowski (Zw. L.-N.), Holeksa (Ch. D.), Jaworowski (P. P. S.), Pawłowski (Str. Chłop.) przedstawił plan powyższy ubiegłej niedzieli na konferencji z p. premjerem Bartlem:

— Ano, dobrze — powiedział p. premjer — będzie między Rządem a Sejmem wyścig.

P. premjer Bartel *oddaje tekę kolei* wybitnemu fachowcowi

WARSZAWA 10.6.

P. Premjer Bartel z powodu nawału zajęć związanych z przebudową urządzeń i systemów państwowych, postanowił zrzec się teki ministra kolei i powierzyć ją jednemu z najwybitniejszych fachowców.

Nazwisko następcy min. Bartla w ministerstwie kolei trzymane jest narazie w tajemnicy.

DROGĘ DO POLSKI TORUJE KAPITAŁOM AMERYKAŃSKIM

misja profesora Kemmerera

Prasa waszyngtońska o podróży fachowców z za oceanu nad Wisłę

WASZYNGTON, 10.6. „Washington Post" zamieściła artykuł wstępny o misji prof. Kemmerera w Polsce.

Dziennik upatruje w niej dowód stałości i solidności dążeń polskich, przyczem zwraca uwagę na konieczność przeciwdziałania sensacyjnej propagandzie berlińskiej.

W dalszym ciągu „Washington Post" wyraża zadowolenie z powodu zwrócenia się Polski do Ameryki i sądzi, że zapewni to Polsce korzyści, gdyż misja amerykańska pozbawiona jest celów politycznych.

Przeprowadzenie sanacji ekonomicznej przy pomocy Amerykanów — kończy dziennik — ułatwi inwestycje kapitałów amerykańskich w Polsce.

Szef Rządu

zamieszkał w siedzibie Rady Ministrów

WARSZAWA 10.6.

P. premjer Bartel przenosi się dziś z dwu skromnych pokoików w oficynie Sejmu, gdzie zamieszkiwał, do mieszkania przeznaczonego dla szefów Rządu w pałacu Prezydjum Rady ministrów.

P. premjer zatrzyma dla siebie 3 pokoje na górnem piętrze pałacu, mając prócz tego do rozporządzenia sale reprezentacyjne.

O rozbrojeniu

mówić będą w Genewie

dopiero we wrześniu

PARYŻ, 10.6. Według doniesień, nadesłanych z Genewy, obrady nad sprawą rozbrojenia będą na wniosek Anglji odroczone do września.

Piszczałki grają w Sejmie czechosłowackim

Jeden z posłów cisnął w drugiego plikiem druków

PRAGA, 10.6. Sejm Czechosłowacji był widownią burzliwych scen. Socjaliści, występując przeciw ciom agrarnym, wnieśli 10 wniosków formalnych, które odrzucono.

Po wejściu na trybunę posła Żadiny rozpoczął się nieopisany hałas. Komuniści i socjal - demokraci bili w pulpity i gwizdali na piszczałkach. Mówca dyktował stenografowi.

Burzliwe sceny trwały podczas całej mowy posła i powtórzyły się przy wejściu na trybunę referenta komisji budżetowej posła Adamka.

Jeden z posłów komunistycznych rzucił plik druków w referenta, ale trafił w stenografa, co było sygnałem do burzliwych protestów z drugiej strony.

RUMUNJA BRONI SIĘ

przed wyludnieniem

wskutek masowej emigracji

BUKARESZT. 10.6. Rząd rumuński postanowił wydać zarządzenia, zapobiegające masowej emigracji z Besarabji, zwłaszcza do Brazylji.

Syn wielkiego wieszcza

Władysław Mickiewicz

zgasł wczoraj w Paryżu

PARYŻ, 10.6. Dzisiejszej nocy zmarł Władysław Mickiewicz.

Władysław Mickiewicz urodził się w Paryżu w r. 1838.

W chwili zgonu ojca miał zaledwie lat 17. Chociaż otrzymał wykształcenie dość nieregularne, własną pracą zyskał rozległą wiedzę i odegrał w emigracji polskiej wybitną rolę jako działacz polityczny polsko - francuski, księgarz, wydawca, tłumacz, publicysta, a nadewszystko znakomity biograf wielkiego swego ojca oraz skrzętny zbieracz wszelkich po nim pamiątek.

Wielką zasługą ś. p. Władysława był przekład na język francuski wszystkich niemal dzieł ojca, wydanych przez własną „Księgarnię Luksemburską" lub przez wydawców francuskich.

Śród mnóstwa prac politycznych Wł. Mickiewicza wymienić należy: „Note sur l'etat des choses en Pologne" (1862), „Czartoryski, Wielopolski i Mierosławski" (1863), „Lettre au comte Montalembert sur "l'insurrection polonaise" (1863), „La Pologne et les provinces meridionales" (1863), „La question polonaise" (1863).

Założywszy w r. 1860 swój dom wydawniczy, zaczął wydawać Wład. Mickiewicz popularną „Bibljotekę Polską", przeznaczoną dla najszerszych warstw ludności.

Jednocześnie rozpoczął Wł. Mickiewicz wytężoną działalność jako tłumacz wybitnych dzieł polskich.

Przełożył na język francuski: pisma Krasińskiego, „Pamiętniki Jenczara", „Powieści kozackie" Czajkowskiego, „Pamiętniki Sopicy" Rzewuskiego, „Ułany" i „Bez serca" Kraszewskiego, „Uskoki" Jeża, „Samsona" Orzeszkowej etc.

Najważniejsza działalność Wł. Mickiewicza dotyczy gromadzenia materjałów życiorysowych o Adamie.

Ogłosił po francusku „Memorial du Legion polonaise de 1848 cree en Italie par Adam Mickiewicz" (1877) i żywot ojca (1880).

Koronę pracy Wł. Mickiewicza jest wielkie jego, czterotomowe dzieło p. t. „Żywot Adama Mickiewicza" (Poznań, 1890 — 1895) ogłoszone powtórnie przed kilku miesiącami.

W ciągu kilkunastu ostatnich lat Wł. Mickiewicz był dyrektorem stacji naukowej Akad. Umiejętności w Paryżu oraz stacji „Bibljoteki Polskiej".

W lokalu tej Bibljoteki Wł. Mickiewicz pomieścił obszerne, przez całe swe życie zbierane „Muzeum Ad. Mickiewicza".

Na emigracji dom Władysława Mickiewicza otoczony był powszechną czcią.

Przed miesiącem zarząd miasta stoł. Warszawy ofiarował Wł. Mickiewiczowi za wszystkie jego zasługi literackie nagrodę literacką miasta Warszawy

zł.).

CZTERECH GENERAŁÓW

pod ciężkiemi zarzutami kryminalnemi

Czterej generałowie wojsk Witosa, aresztowani po wypadkach majowych oczekują w więzieniu wileńskim sądu, za różne sprawy nie mające nic wspólnego z „przekonaniami" „wiernością przysiędze", obroną konstytucji, lecz poprostu z kodeksem karnym.

Wileński korespondent fl. Kurjera Codziennego donosi:

Wiadomość, że gen. Malczewski został w Wilanowie, czy też w Warszawie pobity, okazała się fałszywą.

Gen. Malczewski bardzo boleśnie odczuwa stan aresztowania i trzymania go w więzieniu. Silne zdenerwowanie dochodzi u niego do stanu półprzytomności. Stan jego nerwów dał powód do przypuszczeń o chorobie umysłowej.

Zupełnie nie opuszcza on celi, nie korzysta z prawa przysługującego spaceru. Przyjmuje tylko sędziego śledczego. Jen. Malczewski nie chciał dopuścić do siebie żadnego adwokata, podczas gdy inni uwięzieni jenerałowie mają swoich obrońców. Jenerała Malczewskiego będzie bronił ktoś z urzędu. Odmówił on widzenia się z jen. Rozwadowskim, któremu pozwolono odwiedzić go w celi. Akt oskarżenia doręczono mu o godzinie 18 wieczorem dnia 28-go maja.

Jenerał Malczewski oskarżony jest z par. 120 kodeksu karnego wojskowego, t. j. o czynne znieważenie oficera.

Jenerał Malczewski wypolicz kował majora H., oraz zerwał mu szlify.

Jen. Rozwadowski zachowuje się z całym spokojem, chodzi na spacer między g. 12-ą a 12.30.

Bronić go będzie mecenas Szurlej z Warszawy.

Jen. Zagórski aczkolwiek korzysta z prawa przysługującego spaceru, to jednak zdradza więcej zdenerwowania. W swojej celi chodzi z kąta w kąt, pisze listy, które w wielkiej ilości rozsyła do różnych osób.

Jen. Jaźwiński popadł w stan apatji. Celi nie opuszcza, leży na łóżku i drzemie. Jenerał Jaźwiński zachorował podobno na żółtaczkę, którą ma w lekkiej formie. Ponadto jada bardzo dużo, gdyż nawet trzy obiady dziennie.

Obiad otrzymują w więzieniu generałowie z kasyna oficerskiego 6 pułku.

Wszyscy uwięzieni generałowie otrzymują połowę swoich gaż.

Kosztowna przyjaźń Berlina

oprzytomniła Moskwę

MOSKWA. 10.6. Sowiecka agencja telegraficzna donosi, że rząd sowiecki postanowił nie udzielać więcej zamówień przemysłowi niemieckiemu, lecz kontyngent zamówień, który miałby być udzielony firmom niemieckim przydzielić innym krajom.

Ten zwrot w sowieckiej polityce przemysłowej przypisać należy niekorzystnym dla Sowietów warunkom dostawy, gdyż oferty niemieckie nie wytrzymują porównania z konkurencyjnemi ofertami innych krajów.

GIEŁDA

WARSZAWA 10.6.

Bank Polski płaci 9.98 za dolar, banki prywatne robią po 10.10, a czarna giełda „ustabilizowała" kurs na 10.20.

Sytuacja złotego na giełdach Berlina, Gdańska i Wiednia jest lepsza, niż w Warszawie.

PRYWATNE NOTOWANIA POŁUDNIOWE

Metale

Rubel złoty 5.35, Dolar złoty 10.10, Funt ang. złoty 49.25, Dolar srebrny 9.46, Rubel srebrny 3.36, srebrny bilon rosyjski 1.40.

Dewizy

Berlin 2.39, Belgja (za 100) 30.86, Holandja (za 100) 403.50, Londyn (za 1) 49.47, Paryż (za 100) 30.25, Praga (za 100) 29.85, Szwajcarja (za 100) 196.00, Wiedeń (za 100) 141.85, Sztokholm (za 100) 272.00, Włochy (za 100) 37.35, Czerwońce (za 1) 42.75.

ZURYCH, 10. 6. Zamknięcie. Warszawa 50.00, Paryż 15.27, Londyn 25.13,3, Nowy Jork 5.16½, Belgja 15.70, Włochy 18.87, Berlin 1.23, Wiedeń 72.95, Praga 15.29½, Budapeszt 0.72,3

Powitalne depesze prezydentów Francji i Polski

PAN LENC ZAPOMNIAŁ PODAĆ DO WIADOMOŚCI PUBLICZNEJ

Dzienniki paryskie w niedzielę, 6 czerwca podały tekst depeszy powitalnej prezydenta Francji Doumergue'a do Prezydenta Mościckiego. Dokument doniosłej wagi.

Kancelarja cywilna p. Prezydenta nie uznała za stosowne dotychczas podać do wiadomości społeczeństwa tekstu tych depesz.

Błąka się tam jeszcze widocznie niezaradny p. Konstanty Lenc, dawny mieszkaniec Belwederu.

Kiedyż zastąpi weterana belwederskiego człowiek o szerszym horyzoncie i większem zrozumieniu interesów państwowych.

*

Za pismami paryskiemi powtarzamy dosłowny tekst doniosłych depesz:

Prezydent Republiki Francuskiej, p. Gaston Doumergue wystosował do Prezydenta Mościckiego następującą depeszę:

„W chwili, w której stosy przedstawicieli narodu polskiego powołują Pana na najwyższe stanowisko w Państwie, pragnę przesłać Panu, z memi serdecznemi powinszowaniami, wyraz życzeń, jakie żywię, aby Polska pod Pańskiem przewodnictwem w dalszym ciągu prowadziła swój pochód pokojowy ku jej wysokim przeznaczeniom.

„Żywię zupełną ufność, że Pański wpływ przyczyni się szczęśliwie do zacieśnienia tradycyjnych węzłów, które łączą nasze oba kraje i mogę Pana upewnić, że rząd francuski jest gotów prowadzić dalej, tak jak w przeszłości, z rządem Pańskim serdeczną współpracę polityczną, która jest dla Europy gwarancją pokoju".

Gaston Doumergue.

Prezydent Mościcki odpowiedział następującą depeszą:

„Bardzo wzruszony powinszowaniami i życzeniami, jakie Pan był łaskaw mi przesłać w chwili, w której objąłem najwyższe stanowisko w Państwie, pragnę Panu za to gorąco podziękować i zaznaczyć, jak silnie odczuwam Pańskie cenne słowa przyjaźni. Mogę Pana zapewnić, że wszystkie moje wysiłki skieruję ku zacieśnieniu węzłów przymierza, które łączy Polskę z Francją i ku ścisłemu współpracowaniu z Panem nad polityką pokoju i powszechnego dobrobytu, która stanowi cel stałych wysiłków naszych obu krajów".

Ignacy Mościcki.

BUNTY CHŁOPSKIE

przeciw podatkom sowieckim

wybuchły w Witebszczyźnie

61 kandydatów do rozstrzelania

Ze Stołpców donoszą: Według wiadomości nadeszłych z Witebska, w okręgu tamtejszym wynikły bunty chłopskie na tle niezadowolenia z nadmiernych ciężarów podatkowych.

Zbuntowani wieśniacy w kilku miejscach wymordowali sowieckich urzędników podatkowych.

Wysłane z Witebska oddziały konne „czerezwyczajki" zlikwidowały rozruchy, przyczem 61 chłopów aresztowano. Wielu z nich czeka kara śmierci.

Polska podaje ręce cywilizowanej ludzkości

w dążeniu do pacyfikacji świata

Minister Zaleski o polityce zagranicznej Rzeczypospolitej

WARSZAWA 10.6.

Kierownik ministerstwa spraw zagranicznych p. August Zaleski przyjął wczoraj naszego współpracownika i udzielił wywiadu na temat polityki zagranicznej rządu.

— Polska wchodzi w okres odrodzenia — oświadczył min. Zaleski. — Dla wszechstronnego pogłębienia takiego odrodzenia niezbędny jest pokój. To też głównem zadaniem naszej dyplomacji pozostanie nadal

utrzymanie pokoju.

Na tej drodze Polska spotka się z dążeniami całej cywilizowanej ludzkości.

To daje nam nadzieję, że w ogólnej współpracy będziemy mogli skutecznie przyczynić się do urzeczywistnienia wspólnego celu, jakim jest

pacyfikacja świata.

— Gdy mowa o pacyfikacja świata, nasuwa się samorzutnie pytanie o stosunkach między Polską Sowietami...

— W stosunku do

Rosji sowieckiej

będę się kierował temi samemi przesłankami.

Mam nadzieję, że ze strony Rosji spotkam się z równie

szczerymi dążeniami

na drodze pacyfikacji i współpracy ekonomicznej.

Rozmowa przechodzi na temat ustosunkowania się zagranicy do Marszałka Piłsudskiego.

P. Zaleski konkretyzuje tę sprawę:

— Marszałek Piłsudski jest dla zagranicy uosobieniem ducha i siły narodu polskiego. W całym świecie cieszy się też naogół nietylko opinją wielkiego wodza, ale znany jest także jako

człowiek żelaznej woli

i jako wytrawny polityk. To też opinja świata oczekuje, że Polska pod rządami, w których on bierze pierwszorzędny udział — dojdzie do

równowagi wewnętrznej

i jaknajpełniejszej konsolidacji. To właśnie pozwoli Polsce na podkreślenie swoich walorów państwowych, oraz swojej

roli międzynarodowej.

Dla osiągnięcia tego celu niezbędne jest solidarne skupienie się koło rządu całego społeczeństwa.

Wielkie manewry

armji francuskiej

PARYŻ, 8.6. W pierwszej połowie września odbędą się na terenie Palatynatu wielkie manewry armji francuskiej.

Prócz stacjonowanego tam 32-go korpusu, w manewrach wezmą udział wszystkie rozporządzalne oddziały armji.

Kierownikiem manewrów będzie dowódca korpusu gen. Guillaumat.

„Vis maior" — nad Senatem

Strażnicy Konstytucji zadecydują, czy wypadki majowe były siłą wyższą

WARSZAWA 10.6.

W Senacie debatowano wczoraja nad ważną kwestją konstytucyjną, będącą w związku pośrednim z wypadkami majowymi.

Dnia 22-go i 24-go maja b. r. upłynął 30-dniowy termin, w czasie którego Senat, w myśl konstytucji, załatwić miał 3 projekty ustaw sejmowych: a) o sprzedaży nieruchomości, b) o zakazie wywozu ropy, c) o ewentualnem zawieszeniu kar w Małopolsce.

Z powodu znanych wypadków, Senat w tym czasie był nieczynny i spraw tych nie załatwił. Dopiero wczoraj zebrał się konwent senjorów, aby postanowić, co z tym fantem zrobić.

Wyłoniły się w dyskusji dwa poglądy. Jeden, że siła wyższa t. zw. „vis maior" uniemożliwiła załatwienie ich w terminie przepisowym. Drugi, że skutkiem upływu terminu sprawy powyższe zostały usunięte z pod zakresu władzy ustawodawczej Senatu, którego marszałek winien je ogłosić w brzmieniu sejmowem.

Uchwalono wniosek sen. Ringla (koło żyd.), który wskazał, że art. 35 konstytucji nie przewiduje działania siły wyższej. Jeżeli Senat chce pojęcie to wprowadzić, to marszałek Senatu winien się co do tego porozumieć z czynnikami, będącymi stróżami konstytucji, a więc z Prezydentem Rzeczypospolitej i rządem oraz z marszałkiem Sejmu. Od decyzji tych czynników należy uzależnić załatwienie przez Senat rzeczonych projektów.

Marszałek Trąmpczyński oznajmił opinję marszałka Sejmu, iż w danym wypadku działała istotnie siła wyższa.

Zgodnie z otrzymanem poleceniem p. marszałek Trąmpczyński odbył wczoraj konferencję z p. premjerem Bartlem i ministrem sprawiedliwości Makowskim.

Rząd ma dziś ogłosić swą przedłożę pisemnie Senatowi, poczem konwent senjorów zadecyduje, czy weźmie pod obrady wspomniane projekty ustaw.

ZŁOTY WRACA DO SIŁ

by wesprzeć przemysł i handel

Zupełne uspokojenie się sytuacji wewnętrznej w Polsce, objęcie władzy przez p. Prezydenta Mościckiego i nadzieja na lepsze jutro—znalazły w ostatnich dniach swój wyraz w nastrojach giełdy.

Dolary spadły na „czarnej giełdzie" w przeciągu ostatniego tygodnia przeszło o 14%. W takim samym stosunku obniżyły się ruble złote, do niedawna nabywane w wielkich ilościach przez klijentelę uliczną, obawiającą się dewaluacji złotego.

Na ostatnich zebraniach banki prywatne wstrzymywały się z nabywaniem dewiz na zlecenie swych klijentów, obawiając się dalszej zniżki walut.

Nietylko jednak względy psychologiczne podziałały na spadek dolara. Jedną z głównych przyczyn tego jest silna zwyżka złotego na giełdach berlińskiej i gdańskiej. Giełdy niemieckie bowiem, które dotychczas grały stale na zniżkę złotego, rozpoczęły pod wpływem wiadomości o korzystnem ułożeniu się stosunków w Polsce — grę wręcz odwrotną.

Sytuacja finansowa weszła więc na lepsze i zdrowsze tory. Złoty podnosi się systematycznie na wszystkich giełdach zagranicznych, głównie zaś w Berlinie, Gdańsku, Wiedniu i Zurychu, rynek wewnętrzny ogranicza swoje zakupy walutowe do minimum, zapas walut z eksportu rośnie z dnia na dzień, oszczędności budżetowe mają być przeprowadzone w całej rozciągłości.

Rząd czyni starania o długoterminowe kredyty dla przemysłu, handlu i ziemiaństwa.

Warszawa z Budapesztem

może rozmawiać telefonicznie od 15 czerwca

8 zł. 64 gr. za trzy minuty rozmowy

WARSZAWA 10.6.

Od 15 b. m. wprowadzony będzie tech telefoniczny między Warszawą a Budapesztem i Miskolcem. Opłata za rozmowę zwykła (3 minut) między Warszawą a Budapesztem wynosi 4 fr. 80 c., między Warszawą a Miskolcem 6 fr.. Obecny kurs przeliczenia: 1 fr. — 1 zł. 80 gr.

Polska reforma rolna

na komitecie Ligi Narodów

GENEWA, 8.6. — Tel. wł. — Komitet dla spraw mniejszości narodowych zajmuje się dzisiaj sprawą niemieckich właścicieli ziemskich w Polsce w związku z reformą rolną.

Szkoła złodziei kieszonkowych wykryta w Berlinie

„Mistrz" i dwaj jego uczniowie aresztowani na „praktycznych ćwiczeniach"

BERLIN 9.6. — Tel. wł. — W Berlinie głośnym był kilkakrotnie karany za złodziejstwa kieszonkowe niejaki Gross, podobno pochodzący z Polski, który swój kunszt złodziejski doprowadził do mistrzostwa dzięki wielkiej zuchwałości i niezwykłej zręczności.

Gross założył nawet specjalną szkołę złodziei kieszonkowych w Charlottenburgu, którą właśnie wykryto. Sławne były jego „ćwiczenia praktyczne", które przeprowadzał z uczniami na jednej z najruchliwszych ulic Berlina.

Wreszcie powinęła mu się noga. Po wykryciu jego szkoły aresztowano go w pensjonacie, w którym mieszkał, dwóch zaś uczniów jego na mieście przyłapano na gorącym uczynku kradzieży.

PPS. przeciw szerokim pełnomocnictwom

Za rozwiązaniem Sejmu i nowymi wyborami w październiku

Klub parlamentarny P.P.S. odbył wczoraj pełne posiedzenie, na którem powzięto, między innemi, następującą uchwałę:

„Z.P.P.S. po wysłuchaniu sprawozdania prezydjum uznaje za główne swe zadanie w chwili obecnej doprowadzenie do rozwiązania Sejmu przez własną jego decyzję oraz do niezwłocznego zarządzenia nowych wyborów — najpóźniej w pierwszej połowie października 1926 r. — na podstawie dotychczasowej ordynacji wyborczej.

„Z.P.P.S. przeciwstawia się wszelkim dążeniom do utrzymania obecnego Sejmu i odroczenia nowych wyborów.

„Z.P.P.S. oświadcza, że weźmie pod rozwagę tylko pełnomocnictwa, zmierzające do załatwienia bieżących spraw gospodarczo-budżetowych, o ile program ministra skarbu uwzględniać będzie żądania klasy robotniczej".

Gotówka trudna do zdobycia

Dyskonto bardzo ograniczone, skutkiem licznych protestów wekslowych

Gotówka jest w dalszym ciągu na polskim rynku pieniężnym droga i trudna do zdobycia. Brak zaufania, nawet do najpoważniejszych firm, wstrzymuje prywatnych dyskonterów od pożyczania gotówki.

Banki ograniczyły dyskonto do minimum, ponieważ, pomimo największej ostrożności, ilość protestowanych weksli z dniem każdym rośnie.

Stopa procentowa przy prywatnych tranzakcjach dyskontowych w złotych wynosiła wczoraj w Warszawie i Łodzi od 5 — 5 i pół proc. miesięcznie.

Tranzakcje lokacyjne na zasadzie gwarancji jednego z najpoważniejszych banków warszawskich przeprowadzano na 2 proc. w stosunku miesięcznym.

Kontrola finansowa nad Austrją zniesiona

GENEWA 9.6. Rada Ligi Narodów uchwaliła znieść z dniem 30 bm. kontrolę finansową nad Austrją, która ustabilizowała swą walutę.

Gdańsk wydał wojnę kobietom

GDAŃSK 9.6. Grupa bezrobotnych branży kupieckiej stosowała do senatu memorjał, w którym żąda zwolnienia sił kobiecych w urzędach i zaangażowania na te stanowiska mężczyzn, mających rodziny na utrzymaniu i pozostających już od 2 do 3 lat bez pracy. (AW).

Dlaczego w składzie nowego rządu brak p. Gliwica?

Wielką niespodzianką dzisiejszego ranka była dla szerokiego ogółu lista nowego gabinetu premjera Bartla, na której nie znalazło się nazwisko Hipolita Gliwica, jako ministra przemysłu i handlu.

Dlaczego? W poprzednim gabinecie p. dyrektor zarządzał [illegible] wano społeczeństwu jako jednego z najwybitniejszych znawców naszych spraw przemysłowo-handlowych. Sfery przemysłowe powitały jego wybór bardzo życzliwie, w deklaracji wielkiego przemysłu po stronie Marszałka Piłsudskiego wpływom p. Gliwica w dużej mierze należy bezsprzecznie przypisać.

No i co? No i dziś tej wybitnej siły poprzedniego gabinetu niema w składzie obecnym.

Więc pewno nie przyjął? Więc może stawiał jakieś warunki dla swej pracy?

Nie. Z najpewniejszego źródła dowiadujemy się, że do p. Gliwica nie zwracano się wcale, pomijając go całkowicie.

Mówią tylko, iż jeszcze przed premjerą wczorajszym zwracano się prywatnie do p. Gliwica czy nie objąłby teki skarbu. P. Gliwic miał oświadczyć, że tekę skarbu byłaby dlań nieodpowiednia.

Zna się dobrze na przemyśle i na stanowisku ministra tego resortu czuł się doskonale.

Mamy bogaczy i proletarjat,

lecz brak nam stanu trzeciego

Świeżo ogłoszona statystyka zawodowa ludności polski daje bardzo ciekawy materjał dla oceny naszej struktury gospodarczej i społecznej.

W porównaniu z okresem przedwojennym zmalała liczba samodzielnych przedsiębiorców o 3,26 proc., (50,63 proc. i 47,37 proc.,) natomiast wzrosła liczba pracowników o 1.47 proc., (6,13 proc. i 7.60 proc.) oraz liczba robotników o 1,69 proc. (43,24 proc. i 45,03 proc.).

Równocześnie dokonała się doniosła zmiana w kierunku zaniku warstw średnich na rzecz proletarjatu i osób, mających wysokie dochody.

Warstwa najbogatsza wzrosła w porównaniu z okresem przedwojennym o 0,04 proc., klasa robotnicza o 2,82 proc., natomiast stan średni zmniejszył się o 3,86 proc.

Cyfry te wskazują jasno na istotę naszego zubożenia gospodarczego. Jesteśmy krajem o wybitnym niedorozwoju średniej warstwy, stanowiącej w państwach główną podstawę państwowości i dobrobytu.

Średnie rzemiosło, średni handel, inteligencja pracująca, włościanin siedzący na kilkudziesięciu morgach, oto droga, którą musi przejść nasze uwarstwienie społeczne, tworząc niezbędny pomost między klasą posiadającą z jednej, a rzeszami robotniczemi z drugiej strony.

Chodzi tu zarówno o gospodarcze, jak i polityczne interesy.

Obserwator.

Jeszcze jeden zjazd wszechniemiecki w Gdańsku

ma udowodnić charakter niemiecki wolnego miasta

GDAŃSK 9.6. Rozpoczęły się tu obrady 67. kongresu wszechniemieckiego związku fachowców zakładów gazowych i wodociągowych. Niemiecka prasa gdańska wita z radością gości z Niemiec, którzy — jej zdaniem — przekonają się naocznie, że Gdańsk jest miastem niemieckiem. (PAT).

Krwawe wypadki w Chinach

24 studentów zabitych

podczas manifestacji na rzecz Sowietów

MOSKWA, 9.6. Z Kantonu donoszą: W prowincji Hunan studenci chińscy urządzili wielką manifestację na cześć Sowietów.

Doszło do starcia z policją, przyczem 24 studentów zabito, a przeszło 300 zraniono.

W całej prowincji ogłoszono stan oblężenia.

Szybki powrót do zdrowia

generała Sosnkowskiego

Z Poznania telefonują: Prof. Jurasz leczący gen. Sosnkowskiego stwierdził, że w zdrowiu generała zaszła zmiana na lepsze. Należy spodziewać się wcześniejszego powrotu rannego do zdrowia.

Poufne rozmówki nad oceanem

RADJO-KONWERSACJE króla angielskiego z prezydentem Stanów

Towarzystwo przyjaciół radja w Ameryce (Radio Corporation of America) zwróciło się z prośbą do prezydenta Coolidga i króla angielskiego Jerzego o pozwolenie urządzenia w ich pałacach odbiorczej i nadawczej stacji radjowej, któraby umożliwiała prowadzenie poufnych rozmów między Londynem i Waszyngtonem. Zarówno król jak i prezydent zgodzili się na propozycję Przyjaciół radja.

Wtajemniczeni jednak twierdzą, iż urządzenia takie nie są potrzebne, albowiem zarówno król Jerzy jak i prezydent Coolidge są bardzo małomówni i kto wie czy znajdą wiele tematów do tych transoceanicznych konwersacyj.

Koszt utrzymania żołnierza

najwyższy jest w Ameryce

Europa wydaje na to znacznie mniej

Najdroższym żołnierzem jest zbrojny obywatel najbogatszego dziś kraju na świecie — Stanów Zjednoczonych. Utrzymanie roczne żołnierza armji amerykańskiej wynosi przyzwoitą sumę 10.038 franków w złocie.

Drugie miejsce zkolei zajmuje armja angielska. Żołnierz kosztuje rocznie W. Brytanję 7.862 franki w złocie.

Wcale drogi jest też żołnierz powojennych Niemiec. Koszt jego utrzymania wynosi rocznie 6.030 franków w złocie.

O wiele taniej wypada utrzymanie żołnierza w krajach łacińskich, gdzie wydatek ten nie przewyższa sumy 2.000 franków w złocie. Utrzymanie roczne żołnierza w armji włoskiej wynosi 1.964 franki, w armji francuskiej (metropolja) — 1.260 franków, w armji hiszpańskiej 1.470 franków w złocie.

SPORT

Międzymiastowy mecz Warszawa — Łódź

W dniu 4 lipca odbędzie się w Łodzi międzymiastowy mecz piłkarski Warszawa — Łódź.

Porażka Kleinadla w Paryżu

W międzynarodowym turnieju o mistrzostwo Francji para Kleinadel i Buzelet została pokonana po ciekłej walce przez świetną parę Mishu-Centien 4:6, 7:9, 6:4, 3:6.

Wyniki piłkarskie zagranicą

BERLIN, 8.6. Półfinały o mistrzostwo Niemiec przyniosły następujące wyniki: S.V. Fürth — Holstein 3:1 oraz Hertha (Berlin) — Hamburger S.V. 4:2. Ekwilibrista 1 F.C. Nürnberg pokonał w meczu towarzyskim Tennis Borussie 4:0. Finał o mistrzostwo Niemiec rozegrają S.V. Fürth — Hertą przyczem pierwsi mają więcej szans na zdobycie mistrzostwa.

ZURICH, 8.6. Drużyna wschodniej Szwajcarji pokonała reprezentację Tyrolu 7:0.

BELGRAD, 8.6. Vienna (Wiedeń) — B.S.K. 3:2.

KOPENHAGA, 8.6. Angielski klub II ligi Swansea Town pokonał dwukrotnie reprezentację Danji 4:1 i 4:2, uległ zaś drużynie Kopenhagi 3:4.

Okrutny zbrodniarz w mundurze policyjnym

ZA ZAMORDOWANIE SWEJ MŁODEJ ŻONY

skazany na 15 lat ciężkiego więzienia

WARSZAWA 10.6.

Ohydna zbrodnia przywiodła posterunkowego Pawła Nowaka na ławę sądową. Nowak

zamordował własną żonę,

kobietę młodą, ładną i niewidzącą świata poza swym mężem.

Stanęła między nimi 15-letnia

zepsuta dziewczyna,

dla której Nowak zapomniał o Bogu i o rodzinie.

Brutalnie zdradzana kobieta rozpaczała strasznie.

— Ja się chyba zabiję — mówiła do męża.

— Zabij się — drwił nikczemnik.

Nowakowa

zażyła sublimatu.

Uratowali ją sąsiedzi.

Nagle w stosunkach ich nastąpił niespodziewany zwrot. Nowak począł okazywać żonie daleko idącą serdeczność.

Któregoś wieczoru świąteczne go zaproponował jej wspólny spacer za miasto. Przeprawili się

łódką przez Wisłę

i zaszli aż na podmiejskie pola. Widziano ich, jak siadali między drzewami.

Z wycieczki tej Nowak powrócił sam.

Nazajutrz znaleziono jego żonę

z przestrzeloną głową

i straszną ranę w piersi prawdopodobnie od bagnetu.

Nowaka aresztowano i poddana badaniu. W ogniu krzyżowych pytań zwyrodniały morderca

przyznał się do winy.

Obecnie wszakże przed sądem zmienił swe zeznania dowodząc, iż wymuszono je biciem.

Warszawski sąd apelacyjny pod przewodnictwem sędziego Żarskiego i przy udziale prokuratora Kamińskiego zatwierdził wyrok skazujący Nowaka na

15 lat ciężkiego więzienia

wydany w pierwszej instancji.

Chcesz pokoju — gotuj wojnę

Tak mówi stare przysłowie łacińskie. To też mimo konferencji rozbrojeniowej Ameryka zbrojnie się i wciąż jest w pogotowiu. Studenci uniwersytetu w Nowym Jorku nie ustają w sposobieniu się do służby wojskowej jeszcze przed czasem obowiązkowego poboru.

Na obrazku widzimy ich rozsypanych w tyraliere pod osłoną dymów sztucznych.

JAK W ROMANSIE...

Miłość patrycjusza szwedzkiego

i biednej sieroty austrjackiej

ŚLUBNY KOBIERZEC

w starym zamku skandynawskim

W Ionkopping w Szwecji odbył się ubiegłej niedzieli ślub właściciela zamku i obszernych posiadłości z sierotą po oficerze austrjackim, panną Hedi Weigl.

Zaślubiny te wywołały sentymentalne komentarze zarówno w prasie wiedeńskiej, jak i szwedzkiej.

Dziwne bowiem koleje losów połączyły jednego z najbogatszych patrycjuszów szwedzkich z biedną dziewczyną.

Było to w roku 1917.

W Wiedniu umierały dzieci z powodu braku odżywiania, a w krajach neutralnych zawiązywały się komitety ratunkowe.

Dziesięcioletnia Hedi Weigl znalazła się w Szwecji, a losem jej zajął się kapitan armji szwedzkiej, Kugelberg.

Przyjął ją do swego zamku i zajął się jak córką.

Stary żołnierz przywiązał się do Hedi, sieroty po austrjackim oficerze.

Lata biegły, a mała dziewczynka rozwinęła się w piękną pannę.

Kapitan Kugelberg marzył o tem, aby Hedi została na zawsze w jego zamku i osładzała mu dni chmurnej starości.

Z radością więc przyjął wiadomość, iż jego jedyny syn, Ingemar kocha Hedi i pragnie ją poślubić.

W niedzielę odbyły się zaślubiny, a do starożytnego zamku w Ionkopping zjechali najprzedniejsi goście z całego kraju, by ujrzeć jak wyglądają w rzeczywistości bohaterowie romansu, który stworzyło życie, a nie żadna fantazja poety.

Pieski w butach

Latające u nóg tego fotelu narzędzia tresury świadczą wymownie o tem, ile te biedne psiny musiały dostać batów, zanim się nauczyły różnych sztuk, które sie ich mistrz i „pogromca" w cyrku. Odszedł on gdzieś na bok, ale sama jego czapka, zostawiona na fotelu i te dwa przeklęte baty wystarcza, by pieski wlazły w buty.

Brylanty na pończoszkach

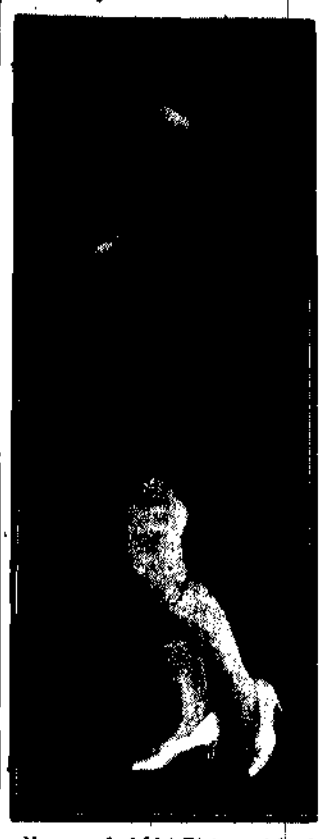

Na amerykańskiej Rivierze, jaką jest Floryda, pokazała się nowa moda: pończoszki, przetykane drogiemi kamieniami. Taka para jedwabnych pończoszek ubrylantowanych warta jest kilka tysięcy dolarów.

WIELORYB

i podniebienie murzyńskie

Konserwy

z niejadalnych ryb

dla czarnych żarłoków

Wiadomą jest rzeczą, iż murzyni z Środkowej Afryki posiadają wyborne apetyty i nigdy nie są syci.

Obżarstwo ich jest przysłowiowe.

Niemało kłopotu mają farmerzy i plantatorzy z wyżywieniem czarnych robotników, wiecznie głodnych i narzekających na brak jedzenia.

Szczęście całe, iż murzyn nie jest wybredny.

Prawdziwą zaś rozkoszą czarnego podniebienia są wszelakiego rodzaju konserwy mięsne i rybne.

W krajach północnej Ameryki powstał więc niedawno nowy przemysł, obliczony na murzyńskie apetyty.

Wszystkie gatunki niejadalnych ryb, mięso koń, a nawet wielorybów, obrzydliwe dla swego zapachu, wędzi się, soli lub marynuje dla murzynów.

Miljon złotych

otrzymają samorządy

na zatrudnienie bezrobotnych

Państwowy kredyt dla samorządów na zatrudnienie bezrobotnych w sumie 2 milj. 200 tys. zł. został już w połowie rozdzielony.

Drugi miljon złotych podzielony zostanie według specjalnego planu, który wkrótce będzie opracowany.

Największa książka na świecie

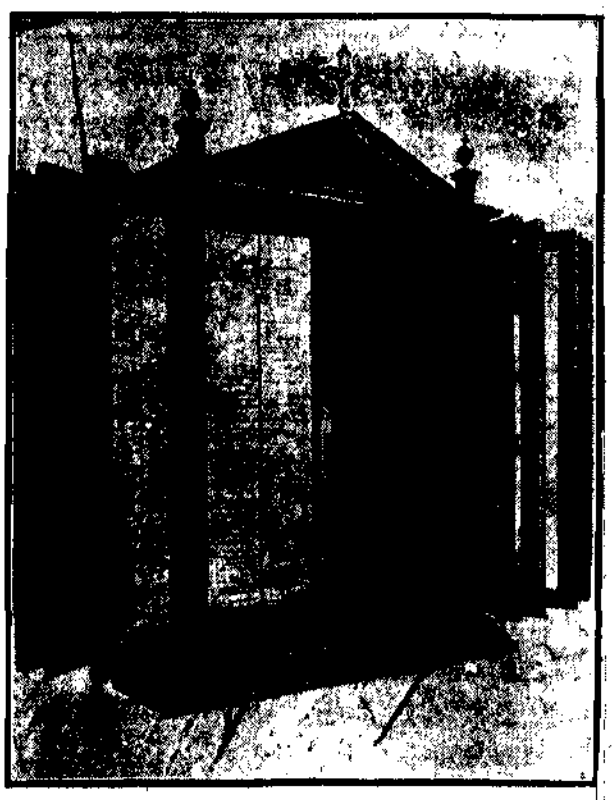

Zdjęcie powyższe przedstawia największą książkę na świecie, znajdującą się w bibljotece klasztoru Dominikanów w Wiedniu.

WIEC NA PEŁNEM MORZU

Niezwykłe zdarzenie

koło Nicei

Wioska Cros de Cagnes, położona w pobliżu Nicei, walczy długi czas z władzami administracyjnemi o przyznanie jej praw samoistnej gminy.

Ponieważ mieszkańcy odznaczają się burzliwym temperamentem, władze nie pozwalają im na urządzanie żadnych zgromadzeń, które zazwyczaj kończą się awanturniczo.

Przed kilku dniami obywatele Cros de Cagnes postanowili urządzić wielką demonstrację przeciw merowi, lecz zaledwie zdołali się zgromadzić, przybyła żandarmerja i zabroniła odbycia wiecu.

Zakaz straży bezpieczeństwa wywołał oburzenie.

Naraz padł okrzyk z tłumu:

— Siadać na łodzie, na pełnem morzu naradzimy się, co czynić należy!

Przy brzegu stało kilkadziesiąt barek, które w jednej chwili zajęli obywatele wioski rybackiej.

W odległości dwu mil morskich od wybrzeża skupiły się łodzie i odbył się wiec.

Żandarmerja była bezradna.

Giełda paryska puszcza plotki

o przesileniu rządowem

PARYŻ, 9.6. Dzisiejsza prasa zaprzecza pogłoskom szerzonym przez sfery giełdowe o dymisji ministra finansów Pereta, a nawet całego gabinetu Brianda.

KRWAWA ZBRODNIA

księcia rosyjskiego

By posiąść żonę magnata austrjackiego

strzela doń z zasadzki i powoduje samobójstwo ukochanej

W pobliżu miasta Raabs w Dolnej Austrji rozegrał się krwawy dramat miłosny, którego bohaterem jest rosyjski arystokrata, książe Cyryl Konstantynowicz Orłow.

Młody ten człowiek, w czasie wojny światowej podporucznik huzarów gwardji, zakochał się w żonie magnata austrjackiego, baronowej Sylwji Klinger, córce byłego namiestnika Tyrolu, hrabiego Spiegelfelda.

Ponieważ małżonkowie, jako katolicy nie mogli uzyskać rozwodu, książe Orłow postanowił przez zbrodnię uwolnić ukochaną od męża.

Baron Klinger był zapalonym myśliwym i nad wszelkie przyjemności przekładał samotne przechadzki po lesie ze strzelbą na ramieniu.

Książe Orłow postanowił wykorzystać tę okoliczność.

W towarzystwie baronowej przybył do lasu i ukrywszy się wraz z nią przed baronem, strzelił doń, by położyć go trupem. Strzał nie był celny. Baron padł ciężko ranny i odstrzeliwując się strzaskał ramię księcia.

Ciężko rannego księcia odstawiono do więziennego szpitala i rozpoczęto śledztwo, celem wyjaśnienia sprawy.

Jedynym świadkiem zbrodni była baronowa Klinger.

Skoro wezwał ją sędzia, popełniła samobójstwo: celnym strzałem z rewolweru pozbawiła się życia.

Pies — artysta

W jednym z kabaretów berlińskich pies Menosa imituje Charlie Chaplin'a.

SKĄD SIĘ BIORĄ REWOLUCJE

Niezwykła teorja o degeneracji rodu męskiego

W miesięczniku, poświęconym medycynie p. t. „Eskulap" porusza dr. L. Essinger, docent uniwersytetu i kierownik szpitala chorób nerwowych w Berlinie bardzo aktualną sprawę t. zw. degeneracji rodzaju męskiego.

Zdaniem uczonego niemieckiego wśród mężczyzn szerzą się w sposób zastraszający choroby nerwowe.

Na 10 mężczyzn 8 chorych jest na neurastenję, histerja czyni wśród nich straszne spustoszenia, wrażliwość i pobudliwość nerwowa wycieńcza organizmy i na tem tle rozwijają się choroby serca, żołądka, krążenia krwi i t. d.

Choroby nerwowe panują przedewszystkiem wśród mieszkańców miast, na wsiach zdarzyły się dotąd sporadycznie.

Lata powojenne wykazują ogromny wzrost chorób nerwowych wśród wieśniaków.

Zapadają na nie przedewszystkiem dawni żołnierze.

Kobiety natomiast wykazują większą odporność nerwów i cieszą się znacznie lepszem zdrowiem.

— Nic dziwnego — pisze dr. Essinger — iż w Europie nie nastało uspokojenie i raz po raz grożą rewolucje społeczne, polityczne i ekonomiczne.

Zbyt pobudliwe i drażliwe są nerwy Europejczyków.

700-letni jubileusz

wolnego miasta Lubeki

Wolne miasto Lubeka obchodziło onegdaj 700-letni jubileusz swej niezależności politycznej i potwierdzenia przywilejów nadanych przez cesarza Fryderyka II-go Hohenstanen.

W uroczystości wzięły udział delegacje państw skandynawskich i nadbałtyckich.

Między gośćmi nie brakło Litwinów, którzy rychło zapomnieli, jakie szkody wyrządziła im polityka handlowa miast hanzeatyckich i jak zwolna, ale systematycznie odsuwała ich od morza.

Czarny neofita

Choć ma ten murzyn niewątpliwie najzacniejsze, ale prawdy nowej wiary rozumie, biedak, dość osobliwie...

Wznosi do góry potężny bykowiec i demonstruje anglikańskiemu pastorowi sposób, w jaki się będzie rozprawiać z heretykami i poganami...

Nie sposób się gniewać na naiwne dziecię puszczy....

Więc tylko pyta pastor, dumiąc śmiech:

— A gdzie miłość chrześcijańska, synu?

Konkursy hippiczne na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża.

Dnia 5 VI. 1926 r. odbyły się na placu konkursowym 1 dywizji kawalerji Konkursy hippiczne (podoficerów i pionierów) ze Szwadronu Pionierów I dyw. kaw. i 10 p. Ułanów z przeznaczeniem całkowitego dochodu na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża.

Na program złożyło się:

1) **Konkurs hippiczny podoficerów z 10 p. Ul. i Szw. pion.**, w którym wzięło udział 9 podoficerów na 14-tu koniach.

Współzawodnicy mieli 10 przeszkód 1 mtr. 10 cm. wysok., 2 mtr. szerok. Do rozgrywki o 1 nagrodę stanęło 4 podoficerów: 1 nagr. zdobył st. wachm. Burzycki z 10 p. Ul., 2 nagr. zdobył st. wachm. Motyszczak 10 p. Ul.

2) **Konkurs hippiczny pionierów rzeczy pokarowego 1926.**

Brało w nim udział 13 pionierów. Do przezwyciężenia mieli 7 przeszkód do 1 mtr. wysok. 2 mtr. szerok.. Do rozgrywki o 1 nagrodę stanęło 3-ch pionierów: 1 nagrodę zdobył plon. Drzozga Paweł na wał. „Giełki", 2 nagrodę zdobył plon. Marczak Stan. na wał. „Nakar".

3) **Wjeżdżanie bez uwzięcia.**

Brało w nim udział 12 pionierów. Dwóch pionerzy rąbali 12 pozorników w tem 1 warkocz, 1 głowa gliniana, 1 głowa słomiana do kłucia i 9 łóz do rąbania. Pozorniki ustawione były na linji krzywej i prostej.

I nagrodę zdobył plon. Chyliwski na wał. „Kotek".

II nagrodę zdobył plon. Dzielak na wał. „Kałmuk".

4) **Woltyżerka.**

Do woltyżerki stanęło 9 pionierów.

1 nagrodę zdobył st. plon. Jarczywski, 2 nagr. plon. Wachowicz.

5) 3 szwadron 10 p. Ul. pod d-twem rtm. Kaczyńskiego przeprowadził pokazową serję w luźnym i zwartym szyku, pod otwartym ogniem karabinów maszynowych.

Konkurs mimo pogody niepewnej zgromadził sporo widzów. Najbardziej podobała się poza konkursem pokazowa szarża szwadronu 10 p. ułanów litewskich.

Zjazd Okręgowy Chrześcjańskiej Demokracji.

W dniu 20 czerwca br. odbędzie się w Białymstoku Zjazd Okręgowego Stronictwa Chrześcjańskiej Demokracji, w którym weźmie udział poseł na Sejm p. Dymowski i inni.

Matura w gimnazjum Dr. Gutmana.

W ubiegłym tygodniu w tut. gimnazjum filologicznem Dr. Gutmana odbył się pod przewodnictwem naczelnika wydziału szkół średnich tut. kuratorjum Dr. Stanisława Włada egzamin dojrzałości. Do egzaminu tego przystąpiło sześciu uczniów, z których wszyscy otrzymali świadectwa dojrzałości.

Oto nazwiska abiturjentów: 1. Geniszycz Webora, 2. Grossmann Leon, 3. Jaskółko Aleksander, 4. Malin Sara, 5. Rubinsztajn Sara, 6. Wajcman Izaak.

Wyjątkowo dodatni wynik, wspomnianego egzaminu, świadczy najlepiej o naukowym poziomie tego zakładu, pod kierownictwem D-ra A. Tyllemana pozostającego.

Zaświadczenia obywatelstwa.

W ubiegłym roku wydano w Białymstoku zaświadczeń obywatelstwa 647, w roku zaś bieżącym dotychczas 178. Poświadczeń o zwolnieniu z obywatelstwa polskiego celem nabycia obywatelstwa obcego wydano w r. 1925 29 osobom, z których 13 wyjechało do Rosji, 13 do Palestyny i 3 do innych krajów; w r. 1926 wydano dotychczas 8 takich zaświadczeń.

Wracamy do stosunków normalnych.

Poszczególne posterunki P. P. na skutek zarządzenia władz wyższych w swoim czasie odebrały broń, którą hufce szkolne z przysposobienia wojskowego wypożyczyły od władz wojskowych. Obecnie, dowiadujemy się, że dzięki staraniom osobistym p. Wojewody inż. Rembowskiego u władz wojskowych, broń niezadługo ma być zwrócona właściwym hufcom przysposobienia wojskowego. Ponieważ posterunki P. P. w obrębie których czynne były kadry przysposobienia wojskowego, przechowywały broń do ostatniej chwili, przeto polecono oddziałom wojskowym takową odebrać.

Błagamy i prosimy o dobre bruki!

Onegdaj wybuchł pożar przy ulicy Żelaznej № 33. Straż Ogniowa Miejska z wielkim trudem przedostała się na miejsce wypadku z powodu wadliwego bruku. Magistrat winien w celach bezpieczeństwa wybrukować cały szereg ulic i poprawić bruki.

Podpalenie.

W dniu 2 czerwca rb. o godzinie 3-ej w nocy, w lesie należącym do majątku Rakowo, pow. Kolneńskiego, została dokonana zbrodnia podpalenia materjałów budowlanych spółki Rubinsztejna, Cieśluka i Wilamowskiego, mieszkańców miasta Stawiski. Spaliły się następujące materjały: drzewa opałowego 151 met., desek około 1000 sążni, bali, podwalin i belek około 400 sążni, na ogólną sumę 8000 złotych, 500 kóp gontów wartości 1.500 zł. Razem wszystkiego straty wynoszą na 9.500 złotych.

Materjały były asekurowane.

Skutki burzy.

Dnia 8 b.m. o godz. 17 m. 30 na pastwisku we wsi Mieszki, gm. Gródek, zostały zabite od uderzenie pioruna krowa i 1 rocz. byczek. Krowa należała do Kozła Michała, byczek zaś do Doroszkiewicza Juljana.

Kolonje letnie.

Sekcja Kolonji letnich Towarzystwa Eugenicznego w końcu bieżącego miesiąca wyśle do 200 dzieci na kolonje. Zwracamy się do społeczeństwa z gorącym apelem o ratunek zagrożonej egzystencji młodego pokolenia przez składanie ofiar na rzecz T-wa Eugenicznego.

Nowy cennik na mięso.

Jak wiadomo z polecenia Urzędu Wojewódzkiego powstała przy tutejszym Magistracie Komisja do badania cen artykułów spożywczych. Na ostatniem posiedzeniu w dniu 8-go czerwca rb. była rozpatrywana sprawa podwyższenia cen na mięso, którą przedłożyli rzeźnicy! Po szczegółowem rzeczywiście zbadaniu kalkulacji, uchwalono nowy cennik na mięso, który został zatwierdzony przez Magistrat w dniu 9 czerwca. I znów biedni konsumenci będą zmuszeni poddać się woli dyktującym ceny.

Mięso wołowe trefne 1.80 gr. kilo
Cielęcina trefna 1.40 „ „

Baranina	1.40	gr. kilo
Polędwica	2.80	„ „
Lój	1.80	„ „
Mięso mielone	1.80	„ „
Mózg cielęcy	90	„ „
Wątrobka cielęcia	250.	„ „
Obrzynki	1.10	„ „
Głowizna i płuca	80	„ „
Wątroba i serce	1.20	„ „
Mięso kaszerne I gat.	3.20	„ „
„ „ II gat.	2.60	„ „
Cielęcina	2.50	„ „
Baranina	2.00	„ „
Szmalec otokowy	3.50	„ „
„ spadowy	3.00	„ „
Głowizna i płuca	1.20	„ „
Wątroba i serce	1.50	„ „
Wątroba cielęca	2.50	„ „

Skutki braku opieki rodziców.

Przed kilku dniami donieśliśmy o przejechaniu 10-letniego dziecka przez samochód № 4002. Jak się dowiadujemy, dziecko zostało przewiezione z miejskiego szpitala Św. Rocha do Szpitala Czerwonego Krzyża. Dzięki starannej opiece lekarza d-ra Rotberga i personelu szpitalnego dziecko się poprawiło i w tych dniach ma opuścić szpital. Przy sposobności zwracamy uwagę rodziców na brak opieki nad dziećmi, co powoduje wypadki nieszczęśliwe.

Odnaleziono zwłoki samobójcy.

Dnia 9 b.m. we wsi Turczyn, gm. Białostoczek wypłynęły z dołów cegielni zwłoki b. funkcjonarjusza ogniowej straży kolejowej, Górczyka Józefa, który w dniu 25.XI.25 r. popełnił tam samobójstwo przez utopienie się. Zwłoki znajdowały się w zupełnym stanie rozkładu i po dokonaniu oględzin policyjno-lekarskich zostały pochowane na cmentarzu rzym. katolicki.

Potrzeba jest matką wynalazków.

Lejzor Lenczewski, obawiając się, aby przy uboju bydła na rzeźni miejskiej nie skonfiskowano mu czasem chorego mięsa, urządził sobie potajemny ubój w swojej posesji. Policja skonfiskowała mu w jatce 7 cieląt i 1 barana, pochodzących z potajemnego uboju.

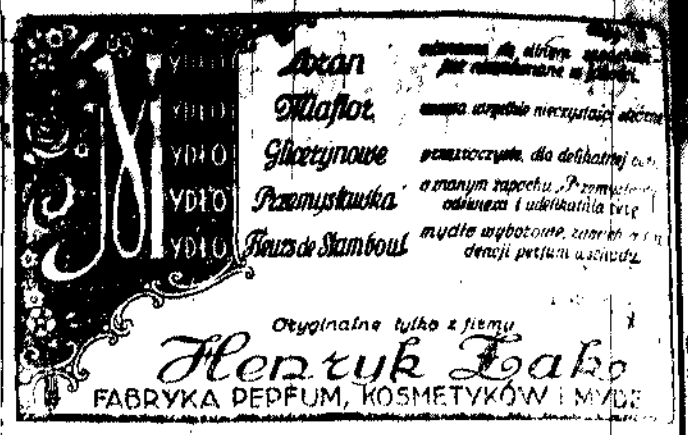

Pożar we wsi Rohoźnica.

W nocy z dnia 4 na 5 czerwca rb. około godziny 24-ej we wsi Rohoźnica-Wielka, pow. Wołkowyskiego w zagrodzie Konona Kazimierza /wybuchł pożar domu mieszkalnego i chlewa, wskutek silnego wiatru ogień przeniósł się na sąsiedni spichrz, dom mieszkalny i chlew Szostaka Kazimierza, a następnie na dalsze budynki sąsiednie, powodem czego spłonęło 16 domów mieszkalnych, 6 owiec, 2 cielaki i 1 źrebiec oraz znajdujące się w zabudowaniach sprzęty domowe i rolnicze, ubrania i zboże. Ogólne straty poniesione przez pożar wynoszą 99.440 złotych. Wypadków z ludźmi nie było. Przyczyna pożaru nie ustalona. Policja prowadzi dochodzenie.

Pożar na skutek piorunu.

W dniu 3 czerwca r.b. we wsi Rydzewo-Pieniążki, gm. Radziłów, Szczuczyńskiego powiatu, wskutek uderzenia piorunu, wybuchł pożar, podczas którego spłonął dom należący do mieszkańca tejże wsi Witolda Roszkowskiego oraz wszystkie sprzęty znajdujące się wewnątrz tegoż domu. Ogólne straty wynoszą 3790 złotych. Od tegoż piorunu została zabita kuzynka Roszkowskiego Felicja Jaczyńska, lat 23, mieszkanka wsi Rogale, gm. Stawiski, pow. Kolneńskiego, która wówczas znajdowała się w tymże domu.

Zwłoki Jaczyńskiej pochowano. Dochodzenie w toku.

Białostocka kronika policyjna.

Wściekliznа: Dnia 6 bm. o godz. 11 w kol. Niewodnica-Norgielewska gm. Juchnowieckiej pokąsany został przez psa podejrzanego o wściekliznę 15-letni Grzegorz Zmiejko. Psa zabito. Pokąsanego skierowano do lekarza.

Kradzieże: Z chlewa posesji Nr. 33 przy ul. Wasilkowskiej nieznany sprawca ukradł prasowo domowe, wart. 30 zł.

Hening Agnieszka, zamieszk. przy ul. Nadrzecznej Nr. 6 nieznany sprawca skradł garderobę wart. 300 zł.

Snarskiej Hara zam. przy ul. Lipowej 36, skradziono z mieszkania zegarek z dewizką, wart. 350 zł.

Aresztowania: Pretko Mikołaja i Zacharko Franciszka, mieszk. m. Białegostoku za kradzież zegarka z mieszkania Sokołowskiego Stefana. Skradziony zegarek odnaleziono.

GIMNAZJUM im. Piusa XI.
WRAZ z INTERNATEM w Różanymstoku (Hrodnu)
z prawami szkół państwowych prowadzone przez Księży Salezjanów obejmuje na razie klasy II, III, IV i V.
Egzamina od 20 czerwca i od 15 sierpnia. 594

Reklama jest dźwignią przemysłu

APOLLO
DZIŚ
Początek o g. 7, 8.15 i 10.15
I miejsca numerowane tylko miejsc od 50 gr.
Obraz olśniewający bogactwem wnętrz wystawy wzorowanej NA NAJPIĘKNIEJSZYCH POKOJACH WYSTAWY SZTUKI DEKORACYJNEJ w Paryżu
Cudowna technika światłocieni

Jeszcze jeden wielki triumf
"FIRST NATIONAL PICTURES" New-Jork
Produkcja na rok 1926
SAMOTNE ŻONY
Współczesny dramat życiowy, ilustrujący szaleństwa, jakie popełniają zaniedbane przez mężów żony
W rolach głównych:
TRZY NAJWYBITNIEJSZE GWIAZDY EKRANU
CORINNE GRIFFITH
MILTON SILLS
LOU TELLEGEN

Kursy Kierowców Samochodowych
przyjmują codziennie zapisy na grupy wiosenne (wieczorowe i dzienne) dla pań i panów
ZAWODOWE i AMATORSKIE
w lokalu „Dzien. Biał." przy ul. Rynek Kościuszki nr. 1 (telef. 63) lub też w lokalu szkoły przy ul. Jurowieckiej nr. 31 (tel. 2—56).

Ogłoszenia drobne

Potrzebny do pilnowania lokalu, dostanie mieszkanie bezpłatnie. Zgłosić się ul. Kilińskiego № 9.

Przybłąkał się pies wilk owczarek, duży, maści ciemnej. Zgłosić się do Żandarmerji Biał. do Kuznara. 595

Zgubiono dowód osobisty, wyd. przez Starostwo Białostockie za № 18332 na imię Alfreda Struze, zam. przy ul. Warszawskiej № 58. 593

Chcesz uprzyjemnić sobie wolną chwilę od zajęć
zaprenumeruj w Polskiej Drukarni S. Akc. ul. Warszawska 59-a
książki „BIBLJOTEKI GROSZOWEJ"
Cena tomu 95 groszy.
Ostatnio wyszły z druku: Partja, E. Słoński. Na skalnem Podhalu, K. Tetmajer, Salambo, G. Flaubert. W druku: Indyjski Brahmin i Czarnoksiężnik Kiplinga
Katalogi na żądanie przesyła się bezpłatnie.

Dr. M. KANEL
Chor. weneryczne, skórne i moczopłciowe
Leczenie i prześwietlanie promieniami Rentgena.
Przyjm. od 9—12 i 5—8 w Kobiet od 4—5 po
BIAŁYSTOK, ul. Sienkiewicza 37, tel. 5.95

Dr. M. Kacnelson
Choroby weneryczne-skórne
Przyjmuje od godz. 9—1 i od 4—7.
Białystok, ul. Kilińskiego Nr. 4

Dr. Leon KRYŃSKI
Chor. weneryczne, skórne i moczopłciowe
Leczenie promieniami lampy Kwarcowej
Przyjmuje od godz. 9—1 i od 5—7
Białystok, ul. Sienna 28

Dr. J. Walewski
Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe
ul. Sienkiewicza 14, m. 3 (II piętro).
Rano od 8 do 9 g. i od 4 do 8 w. Kob. od 4—5 p.b. W niedzielę od 11-tej do 1-szej popoł.

Dr. Neumark
Choroby weneryczne skórne i moczopłciowe
Przyjm. od g. 10—12 i od 3—8 popoł.
Białystok, ul. Kilińskiego 11. (ul. Niemiecka.)

„MODERN" Dziś
Nowy film „FOXA" w New-Jorku
MĘCZENNICA
Potężny dramat życiowo-sensacyjny w 8-miu aktach
W roli głównej
Słynna tragiczka amerykańska, odtwórczyni roli matki w obrazie „Szwarc przykazania"
MARY CARR
Bogata wystawa — Bajeczne wyścigi konne — Najnowsza technika — Domy gry — Niewidziane momenty sensacyjne
Nad program:
Dwa wesela ABD-EL-KRIMA
wesoła komedja w 2 aktach
Kasa: 5.30. Początek: 6.45.
Ceny miejsc od 50 gr.

WARUNKI PRENUMERATY: miejscowa z dostarczeniem do domu — Zł. 5 — zamiejscowa wraz z przesyłką — Zł. 5 gr. 50 — zagraniczna Zł. 9.
CENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrowy — szerokość szpalty redakc. w tekście na 4 stronie 50 groszy, zwyczajna połowa szpalty redakc. — 20 groszy, drobne za wyraz 15 gr. Ogłoszenia tabelaryczne i zagraniczne kosztuje o 50 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Na zasadzie uchwał Zjazdu Prasy Prowincjonalnej wszystkie komunikaty instytucyj prywatnych i społecznych w kronice podlegają opłacie. Układ ogłoszeń dwunastoszpaltowy.

Redaktor i wydawca: Antoni Lubkiewicz.

Polska Drukarnia w Białymstoku, Sp. Akc., ul. Warszawska 59-a.